

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

**СПОМЕНИК ПРИРОДЕ
„ТАОРСКА ВРЕЛА“**

СТУДИЈА ЗАШТИТЕ

Београд, 2013.

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Таорска врела

ВРСТА ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе - хидролошко-геоморфолошки

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

Категорија III: *Споменик природе или појава* Заштићена подручја су издвојена у циљу заштите одређеног споменика природе, који може бити облик у рељефу, подводни гребен, подводна пећина, геолошка појава попут пећине или чак живи феномен, као што је неки прастари облик вегетације. Ова заштићена подручја су углавном прилично мале површине, али често имају велику туристичку вредност.

III (трећа) категорија - Заштићено подручје локалног значаја.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

IUCN Листа националних паркова и заштићених подручја (United Nations List of National parks and Protected Areas): Не уписује се због мале површине (испод 100 ha).

Листа светске баштине (World Heritage List) и друге међународне листе: нема основа за предлагање.

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

Таорска врела по свом положају у долини Скрапежа, јединствености хидролошких и морфолошких обележја која су условљена одликама геолошке грађе, морфоспелеолошким и спелеохидролошким специфичностима врелске пећине из које избија главно врело, а чији се канал одликује серијом коленастих сифона, представљају изузетан феномен краса Србије. Наслаге бигра у долини Врелског потока, различите по дебљини, старости и облику, својеврсни су запис морфохидролошке еволуције врела и промена у природи његове околине у току квартара. Воденице на Таорским врелима, особене архитектуре, иако данас напуштене, су не само занимљиви објекти народног неимарства већ и сведоци снажних веза природе и људи овог краја и споменици који говоре о некада развијеном животу једног планинског српског села.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Западни део средишње Србије, масив Ваљевских планина, подножје планине Повлен, десна долињска страна реке Скрапеж. Територија општине Ваљево, катастарска општина Таор.

ПОВРШИНА

Површина заштићеног природног добра - Споменика природе је 54,06 ha.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

Имајући у виду карактер и природне вредности, циљеве заштите и намену Споменика природе „Таорска врела“ одређује се **II (други) степен заштите**, у коме се „активна заштита, спроводи на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја и посебно вредним пределима и објектима геонаслеђа.“

УПРАВЉАЧ

Удружење грађана: Клуб „Арс Нова“ из Ваљева.